

Nr 218.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ersättning till Carl Otto Andreasson i anledning av sjukdom, ådragen under militärtjänstgöring; given Stockholms slott den 2 mars 1934.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ivar Vennerström.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 2 mars 1934.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Vennerström anför:

Ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, utgår enligt bestämmelserna i förordningen den 18 juni 1927 (nr 234), vilken förordning trätt i kraft den 1 januari 1928. Genom ifrågavarande förordning har förordningen den 18 juni 1909 (nr 89 sid. 1) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, upphävts, dock att ersättningsanspråk, som grundas på olycksfall som inträffat eller sjukdom som yppats före den 1 januari 1928, skall bedömas enligt äldre bestämmelser.

Bihang till riksdagens protokoll 1934. 1 saml. Nr 218.

I 1 § av förordningen den 18 juni 1909 stadgas, att därest under militärtjänstgöring i fred olycksfall inträffar, så att tjänstgörande värnpliktig, volontär vid hären eller någon, som tillhör flottans eller kustartilleriets stam-manskap, varder skadad, eller därest person, som nu nämnts, skadas under tjänstgöring i krig, staten skall utgiva ersättning jämlikt vissa i förordningen stadgade grunder. Dylik ersättning utgives jämväl, om sjukdom med därav följande skada yppas under eller efter slutad militärtjänstgöring och tjänstgöringen skäligen kan antagas hava till sjukdomen bidragit.

Göres ej framställning om ersättning i anledning av skada inom *två år* efter det skadan yppades eller, där fråga är om ersättning i anledning av dödsfall, från det döden inträdde, är enligt 12 § oförmälda förordning i dess ursprungliga lydelse — vilket lagrum äger tillämpning å skada, som yppats före ingången av år 1919 — rätten till ersättning förverkad.

Ifrågavarande ersättning utgår från den i § 46 mom. 1 värnpliktslagen oförmälda invalid- och pensionsfond.

I en till riksförsäkringsanstalten ingiven skrift, dagtecknad den 19 januari 1933 gjorde Carl Otto Andreasson, Sollebrunn, framställning om ersättning i anledning av sjukdom, som han ådragit sig under militärtjänstgöring år 1915. Då berörda framställning icke gjorts inom den tid, som stadgats i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, fann anstalten enligt beslut den 31 januari 1933 sig icke kunna upptaga ersättningsfrågan till prövning.

Hos Kungl. Maj:t har Andreasson sedermera i en den 5 februari 1934 dagtecknad skrift anhållit att, utan hinder därav att hans framställning om ersättning icke blivit gjord inom föreskriven tid, komma i åtnjutande av ersättning enligt grunderna för nyssnämnda förordning den 18 juni 1909.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Andreasson inryckt till värnplikts-tjänstgöring vid dåvarande Gotlands infanteriregemente den 12 februari 1915; att han under tiden 14 mars—5 maj nämnda år vårdats å regementets sjukhus, intill den 1 april för difteri och därefter för lunginflammation; att han den 5 maj 1915 hemförlovats och sedermera den 24 februari 1916, såsom till tjänst vid rikets försvar oförmögen, frikallats från värnpliktens vidare fullgörande; att han enligt särskilda läkarintyg från och med år 1916 lider av hjärtfel; samt att vederbörande regementsläkare såsom sin åsikt uttalat, att militärtjänsten sannolikt bidragit till uppkomsten av Andreassons hjärtsjukdom.

Riksförsäkringsanstalten har i utlåtande den 26 februari 1934 anfört, bland annat, att för den händelse Kungl. Maj:t skulle finna skäligt, att Andreasson, utan hinder därav att framställning om ersättning icke gjorts inom föreskriven tid, bereddes ersättning jämlikt grunderna för förordningen den 18 juni 1909, hade riksförsäkringsanstalten prövat ärendet i sistnämnda hänseende. Vid granskning av vad sålunda i ärendet förekommit hade riksförsäkringsanstalten med stöd av från sin biträdande läkare, överläkaren A. Gullbring, inhämtat utlåtande funnit sjukdomen hava ådragits under sådana förhållanden,

att anstalten, därest framställning om ersättning gjorts inom därför föreskriven tid, skulle hava tillerkänt Andreasson ersättning jämlikt berörda förordning.

Arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse hava i utlåtande den 28 februari 1934 hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att till Andreasson finge — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom föreskriven tid — från och med den 1 januari 1934 från beväringssmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för ovannämnda förordning den 18 juni 1909 kunde anses berättigad.

Av den lämnade redogörelsen framgår, att Andreasson icke kunnat tillerkännas någon ersättning enligt förordningen den 18 juni 1909, enär ansökning därom icke gjorts inom behörig tid. Emellertid har förut i åtskilliga fall dispens från förordningens preskriptionsföreskrifter medgivits. Då, enligt vad riksförsäkringsanstalten meddelat, Andreasson ådragit sig ifrågavarande sjukdom under sådana förhållanden, att ersättning enligt bestämmelserna i förutnämnda förordning kunnat tillerkännas honom, därest framställning därom gjorts inom föreskriven tid, finner jag billigt, att han får komma i åtnjutande av ersättning enligt i förordningen angivna grunder. Ersättningen torde böra utgå från och med den 1 januari 1934.

Jag får alltså hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att till Carl Otto Andreasson må — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom den tid, som föreskrives i 12 § av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring — från och med den 1 januari 1934 från beväringssmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för nämnda förordning kan anses berättigad.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlås till riksdagen.

Ur protokollet:

Hans Edsberg.